

Kỹ thuật trồng cà chua

1. Đặc tính sinh vật học:

- Rễ: rễ cái mọc mạnh, ăn sâu 0.5-1m. Rễ cái thường bị đứt khi cây ra rễ phụ, hệ thống rễ phụ rất phát triển và phân bố rộng. Bộ rễ ăn sâu hay nông, phát triển mạnh hay yếu đều liên quan đến mức độ phân cành và phát triển của các bộ phận trên mặt đất. Do đó muốn có bộ rễ như ý muốn ta chỉ việc tỉa cành, bấm ngọn.

- Thân: Thân tròn mọng nước, phủ nhiều lông, khi cây lớn thân cây hoá gỗ. Tùy theo khả năng sinh trưởng và phân nhánh, cà chua được phân thành 4 dạng khác nhau:

+ Dạng vô hạn: Thân dài hơn 2 m, có chùm hoa đầu tiên ở lá thứ 9-11 sau đó cách 3-4 lá sau mới có chùm hoa tiếp theo. Dạng này có tiềm năng cho năng suất cao nhờ thu hoạch dài ngày.

+ Dạng hữu hạn: Thân cứng, mọc đứng, có chùm hoa đầu tiên ở lá thứ 7-9, sau đó cách 1-2 lá cho chùm hoa kế tiếp cho đến khi cây được 4-6 chùm hoa thì xuất hiện chùm hoa ngọn, cây ngừng cao. Dạng cà chua này cho trái sớm và tập trung.

+ Dạng bán hữu hạn: Tương tự như dạng hữu hạn nhưng số chùm hoa của loại này nhiều hơn khoảng 8-10 chùm.

+ Dạng bụi: Cà chua có lóng rất ngắn, đâm chồi mạnh, ít chùm hoa, cho trái tập trung, phục vụ cho việc trồng dày và thu hoạch cơ giới.

- Lá: lá kép lông chim

- Hoa: Hoa mọc thành chùm trên thân thông thường mỗi chùm 6-12 bông hoa. Do cà chua tiết ra nhiều tiết tố độc nên không hấp dẫn côn trùng, hạt phấn nặng do đó khó có sự thụ phấn chéo xảy ra.

- Quả: quả mọng nước, hình dạng quả thay đổi từ tròn đến dài, trong quả chia ra làm hai hay nhiều khoang.

- Hạt: hạt nhỏ hẹp nhiều lông màu vàng sáng hơi tối.

2. Yêu cầu ngoại cảnh của cà chua:

- Khí hậu:

+ Nhiệt độ: Nhiệt độ tối thích cho sự phát triển của cà phê là 21-24°C

+ ánh sáng: Cà chua là cây ưa sáng, vì vậy không nên gieo ương cây con dưới bóng râm hay gieo quá dày.

+ Độ ẩm: Độ ẩm không khí tốt nhất cho cà chua vào khoảng 45-60%.

- Đất: Cà chua trồng được trên nhiều loại đất song thích hợp nhất vẫn là trên đất pha cát, nhiều chất mùn hay đất phù sa, đất bồi giữ ẩm và thoát nước tốt. Cà chua trồng tốt trên đất lúa hay trồng sau vụ bắp cải, dưa leo, hành tây và những loại cây bòn nhiều phân hữu cơ, phân đạm. Đất có pH 6.0-6.5, đất chua hơn phải bón thêm vôi.

- Nước: nhu cầu nước của cà chua tùy thuộc vào giai đoạn phát triển của cây. Khi cây ra hoa đậu quả là khi cây cần nhiều nước nhất. Lượng nước tưới cũng nên thay đổi tùy thuộc vào lượng phân bón, mật độ trồng và loại đất. Khi bón nhiều phân đạm và trồng dày, cần thiết gia tăng lượng nước tưới.

- Phân bón: Để đạt năng suất cao cà chua đòi hỏi nhiều chất dinh dưỡng. Lượng chất dinh dưỡng hấp thụ tùy thuộc vào khả năng cho năng suất của giống cà chua, tình

trạng đất, điều kiện trồng. Để sản xuất được 10 tấn quả cây cần hấp thụ 25-30 tấn Nitơ, 2-3kg Photpho, 30-35kg Kali. Vì ở giai đoạn tăng trưởng và phát dục của cây trùng lặp nhau và nhu cầu cây cần chất dinh dưỡng cho đến khi trái chín, do đó việc bón lót, bón thúc nhiều lần, bón luân phiên phân vô cơ và hữu cơ giúp tăng hiệu quả sử dụng chất dinh dưỡng cho cây và tăng năng suất. Phần lớn chất dinh dưỡng nuôi quả được cây hấp thụ sau khi trở hoa, do đó cây yêu cầu chất dinh dưỡng nhiều nhất khoảng 10 ngày sau khi hoa nở cho đến khi trái bắt đầu chín.

3. Phương hướng chọn giống:

Đối với vùng đồng bằng□

- Giống địa phương: phần lớn là giống cà chua hữu hạn, canh tác không giàn. Thường trồng cà cùi, cà bon bon, cà gió

- Giống nhập nội (thường là giống F1)□

Giống Red Crown 250, giống S901, giống VL 2100

Giống cà chua Cherry (còn gọi là cà chua em bé đỏ): quả nhỏ, thịt dày, có thể ăn tươi.

4. Kỹ thuật trồng:

4.1 Thời vụ:□

- Vụ Đông Xuân: Gieo tháng 10-11 dương lịch, thu hoạch vào tháng 1-2

- Vụ Xuân Hè: Gieo tháng 12-1 dương lịch thu hoạch vào 3-4 dương lịch.

- Vụ Hè Thu: Gieo tháng 6-7 dương lịch thu hoạch vào tháng 9-10 dương lịch.

Gieo hạt và ương cây con□

Lượng hạt gieo là 1.5-2g/m².

Trước khi gieo hạt nên ngâm hạt trong nước ấm 40-50°C trong khoảng 3 giờ.

Sau đó, cho hạt vào túi vải bọc giấy kín. Để ở chỗ kín. Sau khoảng 3-4 ngày rễ mọc thì đem gieo vào vườn ươm□

Sau khi gieo hạt đều trên mặt đất, rải 1 lớp tro mỏng, trên phủ một lớp rơm mỏng và tưới nước để có đủ độ ẩm. Sau khi gieo khoảng 30-40 ngày, cây đạt 5-6 lá, có thể đem trồng.

4.2 Làm đất và lên luống:

- Cày bừa để ải trong thời gian ít nhất là một tuần.

- Sau khi cày bừa lạ và lên luống sơ bộ.

- Sửa sang thành luống chính thức để chuẩn bị trồng.

4.3 Yêu cầu làm đất:□

- Không đập đất quá nhỏ thành dạng đất bột□

- Luống cà chua có chiều rộng 110-120cm, rãnh rộng 20-25cm, cao 30cm□

- Các luống nên bố trí theo hướng Đông - Tây.

Trồng cà chua vụ xuân lên luống cao hơn vụ thu đông.

Bón lót và trồng cà chua ra ruộng sản xuất:

- Hồ trồng cuốc sâu 12-15 phân.

- Mỗi hố bón 1kg phân chuồng hoai mục. (có thể thay phân chuồng bằng nước phân trên mỗi luống đánh 2 rãnh sâu 12-18 cm cách nhau 80cm, phân nước được tưới vào rãnh này và phủ đất lên, phơi đất khoảng 2 ngày rồi trồng cây).

- Mật độ trồng cà chua tùy thuộc vào đặc điểm của giống, mức độ phì nhiêu của đất nhưng có thể bố trí như sau:

+ Nên trồng cà chua vào buổi chiều

+ Hàng cách hàng 80cm, cây cách cây 60cm, hoặc có thể là cây cách cây 40cm.

+ Khi trồng nên cát bớt rễ cái để cho cây khi trồng bén rễ nhanh.

+ Nên trồng cây to với cây to cây nhỏ với cây nhỏ để tiện chăm sóc.

+ Sau khi trồng ấn nhẹ đất vào gốc cây và làm bằng phẳng đất chung quanh gốc

+ Trồng xong tưới nước cho cà chua ngay

Nếu chưa kịp bón lót thì tưới nước, pha thêm phân bắc để cung cấp dinh dưỡng cho cây.

4.4 Kỹ thuật chăm sóc:

Tưới nước:

Sau khi trồng phải tưới nước liên tục trong 1 tuần, mỗi ngày tưới 1 lần vào buổi sáng. Sau khi cây bén rễ thì 2-3 ngày tưới 1 lần.

- Khi cành lá phát triển nhiều thì lượng nước tưới mỗi lần phải được tăng lên

- Thời kì cà chua ra hoa và quả nhỏ là lúc cây cần nhiều nước nên đất luôn phải được giữ ẩm.

Tưới phân thúc:

Cà chua cần được bón thúc nhiều lần kết hợp với tưới nước, nên tập chung bón thúc vào thời kì cây ra hoa, đậu quả và sau mỗi lần thu hoạch quả. Trời khô thì bón thúc với nồng độ phân loãng. Trời dầm và mưa thì bón thúc phân với nồng độ đặc hơn.

Vun xới:

Việc vun xới cà chua cần được tiến hành trước khi cây ra hoa kết quả. Từ lúc trồng đến khi cây được 20 ngày phải vun gốc 2 lần: lần thứ nhất sâu khi trồng khoảng 8-10 ngày và lần thứ 2 cách lần thứ nhất 1 tuần.

Làm giàn:

Việc làm giàn được tiến hành sau khi cây ra chùm hoa thứ nhất. Tốt nhất nên tiến hành làm giàn cà chua theo kiểu làm hàng rào. Mỗi một cây cà chua được cắm một cọc thẳng đứng sát gốc. Cây vươn tới đâu thì buộc thân cây vào cọc tới đó. Cọc thường dài 1,5m, đóng sâu xuống đất 20cm. Cần buộc một cây nối theo hàng cọc cho giàn được chắc.

Bấm ngọn và tỉa cành:

Mục đích bấm ngọn tỉa cành là để tập trung chất dinh dưỡng nuôi quả. Có hai cách bấm ngọn tỉa cành, tùy thuộc vào đặc điểm của từng giống cây thì dùng cách khác nhau.

- Đối với giống cà chua ngắn ngày, ta nên tỉa cành chỉ để lại một thân mẹ: Mỗi cây chỉ để lại một thân chính, các mầm xuất hiện ở nách lá 3-4cm là vặt đi ngay. Công tác tỉa cành được làm thường xuyên 4-5 ngày một lần. Sau khi trên thân chính đã có đủ chùm hoa quả như ý muốn (4-5 chùm) thì tiến hành bấm ngọn.

- Khi trồng cà chua trên diện tích lớn, ở những nơi đất màu mỡ, mưa nhiều, trồng cây cà chua nhiều ngày, sinh trưởng khỏe thường người ta áp dụng phương pháp tỉa để 2 cành.

Tiến hành bấm cành nhưng vẫn để lại một cành từ thân chính dưới nách cọng lá phía dưới chùm hoa thứ nhất. (Tất cả chồi non và cành khỏe cắt hết). Bấm ngọn khi cây đó ra được 4-5 chùm quả. Tính từ chùm quả cuối cùng lên chừa lại hai lá, phần ngọn phía trên bấm đi.

- Tỉa lá già: Vào cuối thời kỳ sinh trưởng của cây, cà chua có những lá già vàng cần phải tỉa bỏ để làm thoáng ruộng cho cây phát triển tốt.

Ngăn ngừa rụng hoa rụng quả:

Để ngăn ngừa hiện tượng rụng hoa, quả ta sử dụng chất kích thích sinh trưởng 2,4-D (phun thuốc này ngay cả khi hoa chưa thụ phấn). Khi phun thuốc cần chờ cho hoa nở được khoảng hơn một nửa rồi mới phun 2,4-D. Nồng độ 2,4-D là 15-25g/1000000. Khi xử lý hoa bằng 2,4-D cần tránh không cho thuốc dây vào lá vì thuốc làm quăn lá nếu xảy ra trường hợp này thì phải bón bổ sung 1-2 lần phân loãng□

Khi phun 2,4-D làm cho quả cà chua không hạt nên sử dụng thuốc này cho ruộng trồng cà chua giống.

Kỹ thuật để giống cà chua:□

- Khi cần tạo giống thì chọn những cây khỏe, quả chín sớm, sai quả. Sau khi chọn cây chú ý theo dõi quá trình ra quả của cây. Tiến hành loại quả chùm quả thứ nhất chỉ lấy chùm quả thứ 2-3 để lấy quả làm hạt giống. Mỗi chùm giống tiến hành tỉa chỉ để lại 2-3 quả. Khi quả giống chín tiến hành thu hoạch cắt quả giống để vào chậu sành, sứt 5-6 ngày cho thối rữa hết thịt quả tiến hành đãi lấy hạt. Hạt được phơi nơi thoáng mát, dùng đũa đảo đều cho nhanh khô. Cho hạt bảo quản trong thùng kín dưới đáy để vôi sống chống ẩm□

- Trung bình muốn cứ 1 kg hạt giống thì phải chọn 150-200 quả cà chua giống.